

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
5:59	7:09	7:50	
6:15	7:11	7:47	
6:05	7:11	7:46	
6:14	7:11	7:47	
6:31	7:30	8:02	
6:27	7:44	8:06	

ישמחתו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

קריאת קודש

לאחינו בני ישראל, שלום וכל טוב סלה.

באתי לעורר על קדושת שבת, אשר היא מאוד חמורה, ומצד שני אפשר לזכות על ידי שמירת דיניה מאד.

כרגיל אנשים קרוב לשקיעת החמה בערב שבת מאד לחוצים, ובאים לידי קטטות וכן מבואר גיטין נ"ב א'. לפעמים גם מתוך לחץ נכנסים לעשות דבר האסור אחר שקיעתה של החמה אשר זה מאד חמור.

טוב מאד להתרחק ולמנוע מלעשות דברים האסורים בשבת, חצי שעה לפני השקיעה, באופן שלא יקרה חלילה שיכולים לעבור אחרי השקיעה. **ושכר עושיה אין לשער,** חזקו בזה ותזכו לכל טוב ברוחניות ובגשמיות. נ.ב. במקומות שנוהגים לקבל את השבת ארבעים דקות לפני השקיעה,

ינהנו כמנהג המקום

ג"א מצטרף, יוסף שלו' אלישיב א.י.ל שטיינמן
ג"א מצטרף, ש.י. נסים קרליץ הדברים הנ"ל נכונים, חיים קניבסקי

להדלקת הנרות עד לשעה זו, והן את הגברים שיפרשו ממלאכה כבר משעה זו, כדי למנוע כל חשש מכשול ולחזק את שמירת השבת.

במקומות בהם זמן הדלקת הנרות הנהוג הוא יותר מוחצי שעה לפני השקיעה, מובן וברור שעל הנשים המדליקות את הנרות להמשיך לאחוז במנהג המקום, כפי שהדגישו גדולי ישראל במכתבם, וממילא עליהן לפרוש ממלאכה כבר מזמן הדלקת הנרות. על דעת גדולי ישראל שליט"א מובהר, כי כדאי ונכון הוא, שאף הגברים שאינם מדליקים את הנרות, לא יעשו מלאכה החל מהשעה שבה הדליקו את הנרות, וזאת כדי למנוע מכשול מאלו שכבר כן קיבלו עליהם את השבת. ובכל מקרה, לא יעשו מלאכה החל מוחצי שעה לפני השקיעה.

תקנה זו, אינה תקנה חדשה, שכן דבר ידוע הוא שגדולי ישראל מהדורות הקודמים, הקפידו על כך תמיד להיות מוכנים לשבת מבעוד מועד,

התעוררות רבה ברחבי העולם היהודי להקדים את זמן כניסת השבת, לאור קריאתם של מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, שקראו במכתבם המיוחד "להתרחק ולמנוע מלעשות דברים האסורים בשבת, חצי שעה לפני השקיעה".

ההתעוררות ניכרת במיוחד בשבועות אלו של ההכנות לימי הדין, בהם זקוקים לזכויות רבות, ועל ידי החיזוק בשמירת השבת, אפשר לזכות מאד, ואפשר לזכות על ידי כך לכל טוב ברוחניות ובגשמיות, כפי ברכתם של מרנן ורבנן שליט"א במכתבם האמור.

הקריאה מיועדת למקומות בהם זמן כניסת השבת הוא פחות מחצי שעה לפני השקיעה, ואליהם מופנית קריאת קודש זו, שעל אף שהזמן להדלקת הנרות הוא קרוב לעשרים דקות לפני השקיעה, בכל זאת יש להתרחק ולמנוע מלעשות דברים האסורים לעשותם בשבת, כבר חצי שעה לפני השקיעה, וזה כולל הן את הנשים שיגמרו את כל ההכנות

סדר ערוב תבשילין

בערב יום טוב, יש להכין פת ותבשיל לצורך השבת.

הפת צריכה להיות בשיעור כביצה, ולהידור מצוה יש להדר לערב בפת שלמה.

התבשיל צריך להיות בשיעור כזית, ושיהיה תבשיל חשוב שראוי ללפת בו את הפת. מנהגנו לקחת ביצים מבושלות לעירוב תבשילין, ויש מהדרין לערב על חתיכת בשר או דגים.

יש לבשל את התבשיל בערב יום טוב עצמו ולא קודם, ולכתחילה יכוון שמבשל אותו במיוחד לשם עירוב. ומכל מקום העירוב כשר גם אם מערב בתבשיל שהתבשל מראש שלא לשם עירוב, ואפילו אם התבשל קודם לכן.

בערב החג לקראת החג, יקח בידו את הפת והתבשיל, ויברך את הברכה ולאחר מכן יאמר את הנוסח כפי המודפס בסידורים והמחזורים, וצריכים להבין את מה שאומרים. כשפירוש הדברים בנוסח אמירה זו הוא, כי על ידי העירוב הזה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין ולהדליק נר ולהוציא מרשות לרשות ולעשות כל צרכינו מיום טוב לשבת [לנו ולכל בני העיר]. אם אינו מבין את הנוסח הארמי, יאמר את הענין הזה בכל לשון שמבין.

את הבישול והכנת המאכלים מיום טוב לשבת, יש לעשות בעוד היום גדול, כדי שיוכלו לאכול ממאכלים אלו ביום טוב עצמו. ויהיה בדעתו שאם יבואו אורחים ביום טוב שעדיין לא אכלו, יתן להם ממאכלים אלו.

שנה טובה ומתוקה

ולא לדחות את ההכנות לשבת לזמן מאוחר. רבים מגדולי הדור האחרון, היו מקפידים להדליק נרות שבת ארבעים דקות לפני השקיעה, ולכל המאוחר חצי שעה לפני השקיעה, ומאותה שעה לפרוש ממלאכה. כך נמסר לאחרונה על מנהגו של הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל שהסתלק מעמנו לפני חודשים אחדים, שכך נהג כל ימיו וכך הורה לבני ביתו.

כמו כן דבר מפורסם בשער בת רבים הוא, כי הסבא קדישא מראדין הכהן הגדול בעל החפץ חיים זיע"א, היה מעורר רבות על נושא זה של סיום ההכנות לשבת מבעוד מועד, וכאשר היו מבקשים ממנו ברכות לישועה ולרפואה או לזרע של קיימא, היה אומר ששבת היא מקור הברכה, וכל חיזוק ותוספת בשמירת השבת יכולה להביא ברכה וישועה, כשהיה מעודד לקבל את השבת בשעה מוקדמת, ובכך המשיך ישועות וברכות רבות על עם ישראל.

לקראת יום שישי זה, יום ההילולא של בעל החפץ חיים זיע"א, שהוא גם ערב השבת האחרונה של השנה, שעליה אמרו וכתבו בספרים הקדושים, שזכות שמירתה יכולה לכפר על כל שבתות השנה, ומביאה עמה זכויות רבות לקראת יום הדין הגדול והנורא שיחול בשבוע הבא, ניכר כמידי שנה, התעוררות רבתי בתחום זה, ובמיוחד לאור קריאתם וברכתם של גדולי ישראל שליט"א, דבר שיביא באלפי בתים בישראל את החיזוק בתוספת שמירת השבת וכבודה.

פניני הלכה

שאלה: האם מצוות תוספת שבת וחג נוהגת גם ביום ראש השנה?

תשובה: כתב המהרי"ל (שו"ת סימן לג) שיש שאין אוכלים את סעודת ליל ראש השנה מבעוד יום כמו בכל שבת וחג, כדי שלא יוסיפו מחול על הקודש ביום טוב זה, משום שהוא יום דין. אך המהרי"ל תמה על כך, שבלאו הכי כבר הוסיפו מהקודש על החול בתפילת מעריב שהתפללו מבעוד יום, וכתב ששמא הקבלה שמקבלים בקידוש על הכוס היא עיקר הקבלה, שהוא מן התורה.

בספר גליוני הש"ס לרבי יוסף ענגיל (מסכת יומא כא, ב) הביא את דברי המהרי"ל, וכתב עליו שבדודאי שאין כוונת דבריו לומר שאין מתוות תוספת בראש השנה, אלא כוונתו שכיון שהוא יום הדין ראוי למעט בתוספת כמה שאפשר, ואין להוסיף רק היותר מעט האפשרי. כלומר שאם התוספת המחוייבים מן הדין, חייבים להוסיף גם בראש השנה, אלא שאין להוסיף על כך מעצמו יותר, כדי לא להכניס את עצמו למצב של דין.

ויש שכתבו בביאור דברי המהרי"ל, שבדודאי עיקר מצוות תוספת נוהגת אף בראש השנה, אלא שבכל קבלת תוספת שבת וחג אין חל עיצומו של יום, והקבלה חלה רק לגבי איסור מלאכה. אבל בשעה שמקדשים את היום, בקידוש על היין, חל עיצומו של יום ממש, ולכן אין מקדשים על היין בערב ראש השנה מבעוד יום, כדי לא לקבל את עיצומו של יום ממש, שהוא יום הדין.

וכן כתב בספר מטה אפרים (סימן תקפב באלף המגן) להלכה, שצריכים להוסיף מהחול על הקודש בראש השנה, כמו בשאר שבתות וימים טובים, וכן צריך למשמש בבגדיו בערב ראש השנה קודם חשיכה, שמא מונח בהם דבר מוקצה. וסיים, שצריך להזהיר בזה את המון העם הטועים וסוברים שבערב יום טוב מותר הכל עד צאת הכוכבים.

לפיכך, בזמננו שנוהגים להתחיל תפילת ערבית בחג רק לאחר צאת הכוכבים, ראוי לקבל על עצמו בפה תוספת ראש השנה מעט לפני השקיעה. וכן ראוי לעשות בכל ערב חג, מאחר שאין אומרים בו קבלת שבת.

לשון חכמים

כשהיו ישראל בישובן, היו תוקעין בערב שבת שש תקיעות, כדי להבדיל את העם מן המלאכה. הגה: ונהגו בקהלות הקדושות, שכל שהוא סמוך לשבת כחצי שעה או שעה, שמכריז ש"צ להכין עצמן לשבת, והוא במקום התקיעות בימיהם, וכן ראוי לנהוג בכל מקום. שולחן ערוך אורח חיים סימן רנו

(א) סמוך לשבת כחצי שעה - היינו חצי שעה קודם שנתכסה השמש מאתנו, וזהו הכרזת הש"ץ על כל בני העיר שיראו להכין עצמם לשבת וכו'. עוד כתב המגן אברהם דראוי לבעלי החנויות שיסגרו חנותן כמו שעה קודם השבת, כי גדולה המכשלה שלפעמים בא שר אחד ונמשך המו"מ עד שחשיכה ממש ומלבד זה כפי הרגיל שהנשים כשבאות מהחנויות רוחצות ולובשות בגדי שבת קודם הדלקת הנרות ואם יתאחרו מלצאת יבואו ח"ו לספק חילול שבת ובפרט בימים הקצרים, ע"כ מהנכון מאד שיקדימו לצאת וכו'. על כן יש להקדים לקבל שבת וכו'.

(ב) בכל מקום - כדי שלא יבואו ישראל לידי חילול שבת, ובקהלות גדולות מאד שאי אפשר להכריז, נכון מאד שימצאו אנשים המתנדבים בעם לילך ולזרז בכל רחובות קריה על דבר סגירת החנויות והדלקת הנרות, וכעת נמצא כן בכמה עיירות גדולות חבורות קדושות המיוסדות על השגחת השבת, ואשרי חלקם כי הם מזכים את ישראל לאביהם שבשמים ויזכו עבור זה המתחזקים תמיד במצוה זו לבנים גדולי ישראל.

משנה ברורה שם

אמרת השבת

למנהג האשכנזים, מתחילים במוצאי שבת זו באמירת הסליחות לקראת יום הדין, והשבת הזו קרויה "שבת סליחות".

טעמים רבים ניתנו למנהג זה שמתחילים לעולם את הסליחות במוצאי השבת הסמוכה לראש השנה או במוצאי השבת הקודמת לה [בשנה בה חל ראש השנה ביום שלישי], וכן לכך שהשבת קרויה שבת סליחות.

בספר "דברי בינה" כתב לבאר, כי זה שהשבת הזו קרויה בשם 'שבת סליחות', כי השבת עצמה יש לה הכח הזה של בחינת סליחה, שהוא גמר התיקון לכל ענייני הבריאה, וכח קדושת השבת מתקן ומשלים את נפשות ישראל וכל ענייני הבריאה בתיקון גמור, כמו בחינת סליחה, ולא יצטרכו ליסורים ומיתה חס ושלום.

ולכן קוראים לשבת זו 'שבת סליחות', שכן השבת פועל את בחינת הסליחה להשלים את נפשות ישראל על ידי כח הטוב והברכה, ועל ידי כך יתעורר רחמים ורצון ושנה טובה ומתוקה לישראל מהעולם ועד העולם אמן כן יהי רצון.

פרשת השבת

וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל: (א, א)

כל המפרשים עומדים על כך, שהתורה סתמה ולא ביארה לאן הלך משה רבינו?

ביאר זאת רבינו החתם סופר באופן נפלא, כי הנה מצינו בהמשך הפרשה במצוות הקהל, שהצטוו להביא גם את הטף הקטנים ממש שלא מבינים את קריאת התורה, וזאת כדי שישמעו ולמדו ליראת ה' כל ימי חייהם, ומביאים אותם כדי לתת שכר למביאייהם, כדברי חז"ל. הרי שסגולה גדולה היא שאף קטני הקטנים ישמעו את דברי התורה, כדי לקלוט בהם ריח תורה ויראת שמים לכל חייהם, וכפי שמצינו ברבי יהושע בן קרחה, שאמו הכניסה את עריסתו לבית המדרש כדי שיכנס באזניו קול דברי התורה, וזה מסוגל לכשיגדל שיהיה תלמיד חכם וצדיק, וכנאמר עליו 'אשרי יולדתו'.

והנה, עד כעת אמר להם משה רבינו את פרשת נצבים, שבהם הכניס את עם ישראל לברית, ולברית זו לא היה צורך להביא את קטני הקטנים שאינם מבינים דבר, כי אין בזה תועלת, ואף שנשמותיהם היו שם כמו כל נשמות ישראל העתידים לבוא, אבל הם עצמם לא באו.

אבל כעת כשמשנה רבינו הלך לומר את שירת "האזינו" שהיא יסוד התורה, וכן לדבר את דברי הברכה לכל ישראל, היה ענין בכך שגם קטני הקטנים ישמעו את הדברים.

אלא, שיום זה היה יום שבת, שהרי משה רבינו נפטר בשבת לעת המנחה, ולא יכלו ללכת להביא את קטני הקטנים ממוחנות ישראל, שהרי מחנה ישראל היה רשות הרבים, ואסור להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים. לפיכך הלך משה רבינו אל מחנה ישראל כדי להשמיע את הדברים הבאים, שגם קטני הקטנים המוטלים בעריסתם ישמעו אותם.

דרשות חתם סופר

מעשה לשבת

הגערה על הבת שצויינה על הגליון

החתם סופר שמע את המהומה שנוצרה, ויצא אל פתח חדרו, וכשהבחור התעורר, שאל אותו מיד מה ראתה? ענה לו רבי משה טוביה, שראה עמוד אור מסביב לחתם סופר, ולכן התעלף. ענה לו החתם סופר: אכן, אליהו הנביא בא אלי לברכני. ובספרו זאת, התלהב הישיש רבי משה טוביה, כשהדברים נעורו בקרבו לאחר שנים רבות, ומרוב התלהבות קפץ ממקומו עד לגובה הסכך.

הפטיר על כך ואמר הדעת סופר, שהיה נוכח בשעת הסיפור בבית אביו השבט סופר, כי זה שהחתם סופר היה לו גילוי אליהו, אין בכך חידוש. החידוש הוא שבחור כה צעיר זכה לראות זאת בעיניו...

ונחזור לענייננו. סיפרה עוד מרת שמחה לעהמאן, כי פעם אחת לאחר פטירת אמה הצדקנית, מרת שרל עליה השלום, בתו של ראש אלפי ישראל רבינו עקיבא איגר זיע"א, נכנס אביה החתם סופר למטבח הבית ביום שישי, כדי לבקר ולבדוק את ההכנות לשבת אם הן מתבצעות כראוי.

ראה החתם סופר את החלות שהוכנו לשבת והוצאו מהתנור, כשהן מונחות בתבנית על הרצפה. פנה החתם סופר לבתו מרת שמחה, ושאל אותה בעגה: "הראית גם מאמך עליה השלום לנהוג כך? הרי את החלות של שבת יש להניח בכבוד על השולחן מיד לאחר האפיה".

גדולי הדור ששמעו את הסיפור מפיה של בתו של החתם סופר, ציינו בהתפעלות, כי החתם סופר עצמו בגליון השולחן ערוך שלו בהלכות שבת, מציין לדברים שנכתבו בדרך אגב בטורי זהב בורה דעה סימן רעה, כי המנהג הוא להניח את החלות לאחר אפייתם מיד על שולחן השבת.

משה טוביה לעהמאן זצ"ל.

היה זה בערב ימיו, כאשר כבר היה חלוש וזקן, ומרוב חולשתו לא היה יכול אפילו להתחן את פרוסת החלה שעליה בירך ברכת המוציא בלחם משנה. בחג הסוכות, ביקש שיעלו אותו לביקור אצל אחיינו, רבה של פרשבורג, נכדו של החתם סופר, שנועד בכינויו בעל השבט סופר זצ"ל. כמובן שהשיחה בסוכת רב העיר, עסקה בנושא גדולתו וקדושתו של החותן/הסב הגדול והנערץ, וכאן פתח הרב לעהמאן וסיפר סיפור נורא שהיה עמו בעת שהיה חתן ומאורס לבתו של החתם סופר.

בליל ערב של יום הקדוש, נכנס הרב לעהמאן לבית מי שעדיין להיות חותנו, כדי לקבל ממנו את ברכת האב לבניו הנהוג בערב יום הכפורים. כאשר פתח החתן את דלת חדרו של הרב, התמוטט לפתע ונפל מעלתף ארצה. כמובן שנוצרה בבית מהומה רבת, והכל רצו להעיר את הבחור הצעיר השוכב מעולף.

בת היתה לו לרבן של ישראל החתם סופר זצ"ל, ושמה מרת שמחה לעהמאן עליה השלום, שהאריכה ימים יותר משבעים שנה לאחר פטירתו, ונפטרה בשיבה טובה בחודש אלול תרע"א לפני מאה שנה בדיוק.

בשנות שיבתה, בהיותה נצר קודש האחרון שעוד זכתה לשהות במחיצת קדשו של רבן של ישראל, היו רבים מגדולי ישראל עולים לפקוד את מעונה, כדי לשמוע ממנה מכלי ראשון סיפורים ועובדות והנהגות על אביה הגדול והקדוש. משני מקורות שונים, אנו לומדים מפיה על הכנותיו של אביה הגדול לקראת היום הקדוש והנורא, יום הכפורים. סיפור אחד סיפרה, כי היה זה בשנה אחת כאשר אביה קרא לה טרם כניסת היום, וביקש ממנה שתוליד סכומי כסף שעוד הגיעו לידיו בשעה האחרונה שלפני כניסת היום, לשני תלמידי חכמים בקהלתו, ולא הניח אף פרוטה אחת בידו.

ושוב סיפרה בהזדמנות אחרת, שבשנה אחת קרא אביה הקדוש לה ולאחותה הגדולה יותר מרת הינדל שנודעה לימים כאמו של בעל החתן סופר ממטרסדורף, ושלה אותן בשליחות מצוה אל תלמיד יתום מיישיבתו, וכן לבית יתומה אחת בעיר, להציע לפני שניהם שידוך ביניהם בשמו של אביהם כרב העיר וכראש הישיבה, ותוך כדי הבהרה כי רצונו להביא את דבר השידוך לידי גמר מיד אחרי יום הקדוש. כשהזכירו לפניו וסיפרו לו על הצלחת שליחותם, כאשר שני הצדדים נענו ברצון להצעה, שמח החתם סופר ואמר כי יש לו זכות עם מה לגשת ליום הקדוש.

אך אם רצונו לדעת באיזו מדרגה אחז החתם סופר בעבודתו לפני היום הקדוש, כאשר חיפש לעצמו זכות זו של צדקה הגונה ועשיית חסד עם יתומים, הרי לפנינו עדותו של בעלה של מרת שמחה ע"ה, הוא הצדיק רבי

דבריהם הם זכרונם

הגאון הקדוש רבי נתן הכהן אדלר מפרנקפורט זצ"ל - כ"ז אלול תק"ס

גאון מופלא בנגלה ובנסתר מתוך קדושה וחסידות יתירה היה רבי נתן אדלר זצ"ל. שעיקר פרסומו לעולם בא על ידי תלמידו הגדול בעל החתם סופר זצ"ל, שהעיד על רבו זה כי היה גדול ממלאכים ושרפים, והגיע לבחינה של "תחסרהו מעט מאלוקים". בכהונת רבנות לא כיהן רבי נתן, בהיותו עובד ה' בהצנע ובסילודין, ורק הרביץ תורה לתלמידים בבית מדרשו הפרטי. ברבנות העיר, כיהן בתקופתו רבינו הגדול בעל ההפלאה, רבי פנחס הלוי הורביץ זצ"ל.

מידי שנה היה החתם סופר מכנס את אנשי עירו מידי שנה ביום פטירת רבו לדרשת חיווק והתעוררות, והדרשות הללו שנודעו כ"דרשות כ"ז אלול", כונסו עלי ספר דרשות חתם סופר.

בהקדמה לספר זה, מובא דברים נפלאים שכתב החתם סופר בשם שני רבותיו הגדולים בעל ההפלאה ורבי נתן אדלר, המשלימים זה את זה:

הקדמונים חקרו אם לאבות היה דין בן נח או דין ישראל, והוכיחו מזה ששמרו על השבת שהיה להם דין ישראל. שהרי גוי ששבת חייב מיתה.

דחה זאת ההפלאה ואמר, כי אצל בן נח הלילה הולך אחרי היום, ואילו אצל ישראל היום הולך אחרי הלילה, ואם כן יכלו האבות לצאת ידי שניהם, גם לשמור שבת לילה ויום, ומכל מקום אין זה שביתה של יממה שלמה, כיון שאצל הגוי הלילה הולך אחר היום. ואם כך יתכן שלאבות היה דין בן נח.

אמר על כך רבי נתן אדלר, כי מכל מקום יש ראייה שהיה להם דין ישראל, שהרי מה עשו כאשר חל שבת אחרי יום טוב, הרי גם ביום שלפני השבת לא עשו מלאכה, וזה עצמו גם נחשב שביתה שאסורה לגוי, אף אם עושים מלאכה אוכל נפש, ומכך מוכח שהיה להם דין ישראל.

סיים והסביר רבי נתן אדלר, כי זהו מה שאמרו חכמים שקיים אברהם אבינו את כל התורה ואפילו עירובי תבשילין, ומה הענין המיוחד בעירוב תבשילין, אלא שבא לומר שאפילו יום טוב שחל בערב שבת שמר אברהם אבינו, ומכאן מוכח שהיה לו דין ישראל לכל דבר וענין.

משל ונמשל

שינוי בגמרא (ביצה טז, א) כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד ראש השנה, חוץ מהוצאות שבת ויום טוב ומהוצאת בניו לתלמוד תורה, שאם הוסיף מוסיפין לו ואם פחת פוחתין לו.

עמד המגיד מדובנא ואמר, כי אם כל מזונותיו של אדם קצובים לו בלאו הכי, מה נואלו האנשים העובדים ומתייגעים בכל נפשם ומאודם אחרי קצבתם המגיעה להם בלאו הכי, הרי אם רק היו בוטחים בבטחון מלא במה שנקצב להם, והיו ממלאים את תפקידם בקיום התורה והמצוות כראוי, או כי אז לא היה נדרש מהם כל טירחה, והיו יכולים לקבל את קצבתם שנגזר עליהם מראש, בלא להחסיר דבר.

וכדרכו עמד והסביר את הדברים **במשל:**

עני הגיע לכפר אחד, שבו התגוררו שתי משפחות יהודיות זו מול זו. האחת, משפחתו של יהודי טוב לב, מכניס אורחים ובעל חסד. והשניה, משפחתו של קמצן ורע עין, כילי ורע לב.

העני הגיע אל הכפר בשעת צהרים, ופנה אל ביתו של הקמצן הרע, הוא פנה אל בעל הבית, וביקש לאכול דבר מה.

"לאכול?" אמר בעל הבית, "ביועת אפיך תאכל להם! אם תחטוב את ערימת העצים הזו, תקבל לאכול לשובע כיד המלך!"

ברירה רבה לא היתה לעני, והוא נטל גרון בידו והחל לעבוד בפרך, וחטב גזעי עצים לקסמים דקים להבערה בתנור.

לעת ערב סיים את מלאכתו והתייצב לפני בעל הבית. יצא בעל הבית אל החצר, סקר את המלאכה, ומשבע רצון פנה ואמר לעני: "טוב ויפה! כעת גש לבית ממול, שם ממתינה לך ארוחתך".

הודה לו העני מקרב לב, ונגש לבית ממול, שם קיבלוהו בתשואות חן וערכו לפניו שולחן מלא מטעמים, והוא אכל ושבע. כשגמר את ארוחתו, הכינו לו מטה והוא לן שם, ובבוקר המשיך לדרכו שבע ומאושר.

לימים סיפר לחבירו על היהודי הכפרי שהעבדו בפרך, אבל גמל לו בארוחה דשנה ומקום לינה הגון.

אמרו לו: טעות בידך, יגעת בחנם וכל עמלך היה לריק. משום שאילו היית נכנס מתחילה לבית השני, היו נותנים לך אותה ארוחה ולינה, ובחנם...

הנמשל:

לאדם נדמה כי פעולתו ויגיעו הם המביאים לו את פרנסתו, והטעות שלו הוא שאינו נכנס למקום הנכון. לו רק היה בוטח בכל לבו בון ומפרנס את כל ברואיו, ולו היה הולך כראות בדרך התורה והמצוות, הרי שכל מזונותיו קצובים לו מראש השנה ועד ראש השנה, ואף בידו להוסיף עליהם על ידי ריבוי הוצאות לכבוד שבת ויום טוב ולשלוח את בניו לתלמודי תורה.

יְדֵי הַשַּׁבָּת

יְדֵים יְקָרִים!

במוצאי שבת קָבַר בְּלֵנוּ נֹאמֵר סְלִיחוֹת, גַּם הַאֲשָׁפְנִים מְצַטְרָפִים לְאֻמֵּי הַסְּלִיחוֹת וּבְקִשְׁתְּ הַרְחֵמִים לְפָנַי יוֹם הַדֵּין.

בְּקִהְלוֹת הַנְּתִיקוֹת, הִיָּה נְהוּג שִׁשְׁמֹשׁ הַעֲיָרָה הִיָּה מִסְתַּוָּבֵב בְּחֻצוֹת הַעֲיָרָה בְּאֶשׁוֹן לַיִל, וּמַעִיר אֶת כּוֹלֵם לְאֻמֵּי הַסְּלִיחוֹת, תוֹךְ פְּדֵי הַשְּׂמִיעוֹ נְגוֹן מְעוֹרָר וְכוֹבֵשׁ לֵב "יְהוּדִים! קוּמוּ לְעִבּוֹדַת הַבּוֹרָא".

וּבְעוֹד יָמִים אֲחָדִים, בְּלֵנוּ יַחַד, כָּל בְּרוּאֵי עוֹלָם, נַעֲבֵר לְפָנַי בּוֹרָא הָעוֹלָם, בְּכַנֵּי מְרוֹן, אֶחָד אַחַד, וְנִקְבֵּל אֶת הַהַכְרָעָה עַל הַעֲתִיד לְבוֹא עָלֵינוּ בַּשָּׁנָה הַקְּרוֹבָה, שֶׁבְּלֵנוּ מִתְפַּלְלִים וּמְנַחֲלִים שֶׁהִיא תִּהְיֶה שָׁנָה טוֹבָה וּמְאֻשְׁרֶת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

מַה נוֹתֵר לָנוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד בְּיָמֵים הַלָּלוּ עַד לְיוֹם הַדֵּין? לְהַרְבּוֹת זְכוּיֹת, יַחַד עִם שְׂפִיכַת תַּחֲנוּנִים מְלֵב טְהוֹר לְפָנַי הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ.

הַדָּשׁ אֵלּוּל עוֹמֵד לְקִרְאֵת סִימוֹן, הַדָּשׁ כָּל כֶּף טוֹב וְנִשְׁגָּב, שְׂבוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַמְלֵא רַחֲמִים וְגַעְגּוּעִים לְעַמּוֹ, וְהוּא מְחַפֵּה לָנוּ שְׂנֵבוֹא לְקִרְאָתוֹ, וְהִנֵּה נוֹתְרוּ לָנוּ עוֹד יָמִים אֲחָדִים לְהַדָּשׁ זֶה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַפֵּה עָלֵינוּ שְׂנֵבוֹא לְחִיקוֹ בְּיָמֵים שְׂעוֹד נוֹתְרוּ.

הַשַּׁבָּת הַזֶּה, הִיא בְּעֵצֶם שַׁבַּת מְבָרְכִין, אֵלֶּא שְׂאִין מְבָרְכִין בּוֹ אֶת הַחַדָּשׁ, כִּינּוֹן שְׂמַעְלִימִים אֲנוּ אֶת הַעֲבָדָה שְׂרָאשׁ הַשָּׁנָה עוֹמֵד לְבוֹא. אֵינּוּ רוֹצִים שֶׁהַמְקַטְרָגִים וְהַמְשַׁטְיָנִים גַּם יִדְעוּ בְּדִיּוֹק מְתֵי יְהִיָּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רוֹצִים אֲנוּ לְבוֹא נְקִיִּים וְזָפִים בְּלֵא קַטְרוּגִים רָעִים.

אֲבָל בְּנִדְעוּ הַדְּבָר לְהוֹסִיף עוֹד מְלִיעִים טוֹבִים, עַל יְדֵי רַבּוֹי זְכוּיֹת. אֶחָד הַאוֹפְנִים לְאַסּוֹף זְכוּיֹת וְלִהְרָאוֹת אֶת אֶהְבֵּת ה' עָלֵינוּ, הוּא עַל יְדֵי הַחֻזֵק בְּשִׁמְרֵי הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא יוֹמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, יוֹם מְיֻחָד בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל וּבֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַחֻזֵק בְּשִׁמְרֵי הַשַּׁבָּת הַאֲחֵרוֹנָה הַזֶּה שֶׁל הַשָּׁנָה, יְכוּלָּה לְהוֹעִיל לְכָלֵנוּ, לְשָׁנָה טוֹבָה יוֹתֵר, לְשָׁנָה מְבָרְכָת, לְשַׁנַּת גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה בְּקָרוֹב.

שַׁבַּת שְׁלוֹם וּמְבָרָךְ.

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030